

**Notitie : Quickscan flora en fauna woning-
bouw, Delst 30 te Nistelrode**

Datum : 14 juni 2016
Opdrachtgever : Dhr. G. Versteeg
Projectnummer : 211x08614
Opgesteld door : Rachel Lauwerijssen
Gecontroleerd : Ineke Kroes
door

Er zijn plannen om op locatie Delst 30 te Nistelrode een woonhuis en diverse schuren te slopen en in plaats daarvoor een nieuwbouwwoning en een schuur te realiseren. Bij ruimtelijke planvorming is een toetsing aan de natuurwetgeving verplicht. Door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek is een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Natuurbescherming in Nederland

De bescherming van de natuur is in Nederland vastgelegd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Flora- en faunawet (FF-wet). Deze wetten vormen een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet heeft betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden en de Beschermde natuurmonumenten. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijkwerijs significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Nature 2000-gebied (of Beschermde natuurmonument) zijn vergunningsplichtig.

Provinciaal beleid

De provinciale groenstructuur bestaande uit het Brabants Natuurnetwerk (voormalig EHS) en Groenblauwe Mantel zij ruimtelijk vastgelegd in de hernieuwde Verordening Ruimte 2014. Het Brabants Natuurnetwerk is een robuust netwerk van natuurgebieden en tussenliggende verbindingzones. Dit netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, nieuwe aan te leggen natuur en verbindingzones tussen de gebieden. Ook de beheergebieden voor agrarische natuurbeheer behoren tot het Brabants Natuurnetwerk. De feitelijke beleidsmatige gebiedsbescherming vindt plaats middels de uitwerking van het provinciaal beleid in de gemeentelijke bestemmingsplannen.

Flora- en Faunawet

De Flora- en Faunawet heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldie-

ren) en een honderdtal vaatplanten. Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 2 Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemers passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet veront- rusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze be- schermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met de juri- disch zwaarder beschermde soorten uit 'tabel 2', de bijlage 1 soorten van het besluit vrijstelling be- schermd dier- en plantensoorten, de soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (tezamen tabel 3) en met alle vogels. Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestpe- riode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Tenslotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten').

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er passende maatregelen getroffen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust en verblijfplaats te garanderen.

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en planologisch beschermd natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de 'Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van LNV van september 2009.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 8 juni 2016 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied. Mogelijke verblijfplaatsen en sporen van dieren zijn onderzocht. Hierbij is onder andere gebruik gemaakt van de checklist aanwezigheid (inschatten mogelijke aanwezigheid vleermuizen in een Flora- en faunawet vooronderzoek) uit het Vleermuisprotocol versie 25 maart 2013. Naast een veldbezoek is er een bronnenonderzoek gedaan. Voor dit bronnenonderzoek is onder meer gebruik gemaakt van de quickscanhulp (quickscanhulp.nl). De quickscanhulp geeft een overzicht van gegevens (van de afgelopen vijf jaar) uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EL&I genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Beschrijving van het plangebied

De beschrijving van het plangebied omvat de ligging, de huidige situatie en de toekomstige situatie.

Ligging van het plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de Delst 30 net buiten de bebouwde kom van Nistelrode, gemeente Bernheze. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het plangebied zijn X= 167,678, Y= 412,001. Het plangebied is rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 1) en weergegeven als een rode ster op de topografische kaart (figuur 2).

Figuur 1: Luchtfoto plangebied. De stallen pal ten westen van het plangebied waren ten tijde van het veldbezoek niet meer aanwezig. Het terrein daar is omgevormd tot landbouwgrond.

Figuur 2: Topografische kaart plangebied

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een leegstaand woonhuis met een dubbele garage, een drietal aangesloten schuren en overkapping (zie fig. 1). Het woonhuis is door middel van een overkapping gekoppeld aan een schuur. Tussen het woonhuis en de schuren is er een netjes aangelegde siertuin die momenteel niet meer regelmatig wordt onderhouden. Een de schuren is overgroeid met klimplanten. Aan de rechterzijde en de achterzijde van de schuren ligt bestrating. Binnen het plangebied staan verspreid diverse bomen. De meeste bomen bevinden zich aan de voor- en linkerzijde van het huis en aan de linkerzijde van de schuren. Er is geen oppervlaktewater aanwezig binnen het plangebied.

Vanaf de Delst loopt een geasfalteerde weg tot aan het woonhuis en de garage. Langs beide zijden van deze weg liggen graslanden. Het gras aan de linkerzijde staat momenteel hoog, er is (nog) niet gemaaid. Het grasland aan de rechterzijde fungeert momenteel als schapenwei, het wordt begraaasd door enkele schapen.

De directe omgeving van het plangebied bestaat verder uit landbouwgrond en landelijk gelegen woningen. De volgende afbeeldingen (figuur 3 t/m 10) geven een impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Figuur 3: Aanzicht het te slopen woonhuis

Figuur 4: Begroeiing siertuin

Figuur 5: Begroeiing op een van de te slopen schuren en overkapping

Figuur 6: Aanzicht graslanden langs de weg naar het woonhuis. Foto genomen vanaf het woonhuis

Figuur 7: Zijaanzicht van een van de te slopen schuren

Figuur 8: Vooraanzicht van een van de te slopen schuren

Figuur 9: Achteraanzicht van de te slopen schuren

Figuur 10: Vooraanzicht plangebied. Foto genomen vanaf de Delst

Toekomstige (geplande) situatie

De gewenste ontwikkeling is de realisatie van een nieuw te bouwen woning en schuur. Hiervoor moeten het huidige leegstaande woonhuis, een bijgebouw en een drietal schuren gesloopt worden. Door de planontwikkeling zal mogelijk een deel van de tuinbeplanting worden verwijderd. De bomen blijven. Er zal grondverzet worden gepleegd en het terrein zal bouwrijp worden gemaakt.

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde wettelijk beschermde natuurgebied, het Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten en Bossche Broek ligt op 17,9 kilometer afstand. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied en de aard van de ontwikkeling zijn significante effecten op voorhand uitgesloten. In de planvorming hoeft derhalve verder geen rekening gehouden te worden met de Natuurbeschermingswet.

Planologische gebiedsbescherming

Het plangebied ligt geheel buiten het Brabants Natuurnetwerk, de Groenblauwe Mantel of het attentiegebied ecologische hoofdstructuur. Gezien de ligging buiten de begrensde planologische gebiedsbescherming zijn negatieve effecten op planologisch beschermde gebieden uitgesloten. In de planvorming hoeft om die reden verder geen rekening gehouden te worden met planologische beschermde gebieden.

Toetsing Flora- en faunawet

Vaatplanten

Tijdens het veldbezoek zijn er geen beschermde vaatplanten aangetroffen. In de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van beschermde soorten vaatplanten bekend. De siertuin werd in het verleden regelmatig onderhouden, er zijn geen aanwijzingen voor beschermde vaatplanten. Negatieve effecten voor vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Diverse algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (veldmuis, huisspitsmuis, etc.) kunnen van het plangebied gebruik maken.

Het voorkomen van eekhoorn (tabel 2) en das (tabel 3) is uit de directe omgeving bekend. Binnen het plangebied zijn er geen verblijfplaatsen en/of sporen van beschermde grondgebonden zoogdieren

aangetroffen. Het is niet uitgesloten dat het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied van das en eekhoorn.

Effectenbeoordeling

Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Het plangebied is niet geschikt als vaste rust- of verblijfplaats voor de das. Het is mogelijk wel geschikt als foerageergebied. Er is echter voldoende alternatief leefgebied voor das aanwezig in de nabije omgeving. Er verdwijnt geen essentieel foerageergebied. Negatieve effecten op das worden hiermee uitgesloten. Er wordt mogelijk een deel van de tuinbeplanting verwijderd. Gezien het feit dat er geen bosachtige gebieden in de directe omgeving van het plangebied voorkomen, is de aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen voor de eekhoorn redelijkerwijze uit te sluiten. Bovendien blijven met de planontwikkeling, de aanwezige bomen behouden.

Negatieve effecten op zwaardere beschermde soorten grondgebonden zoogdieren zoals das en eekhoorn, worden hiermee uitgesloten.

Vleermuizen

Uit het plangebied en/of omgeving zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis (tabel 3). Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van potentiële vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen het plangebied. Potentiële verblijfplaatsen in de vorm van spleten of hopen in de aanwezige bomen zijn niet aangetroffen. Potentiële rust- of verblijfplaatsen voor vleermuizen binnen de bebouwing zijn niet aangetroffen vanwege het ontbreken van geschikte inkruipruimtes, losliggende dakpannen en scheuren of openingen bij de dakranden. Tevens zijn tijdens het veldbezoek geen uitwerpselen of andere sporen van vleermuizen aangetroffen. Negatieve effecten op rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikte invliegopeningen in de bebouwing, en in de aanwezige bomen. De bomen en tuinbeplanting kunnen mogelijk dienen als vliegroute en/of foerageergebied van vleermuizen.

Effectenbeoordeling

Met het verdwijnen van een deel van de tuinbeplanting gaat er mogelijk foerageergebied voor gewone dwergvleermuis verloren. De bomen binnen het plangebied blijven behouden, er verdwijnen geen vliegroutes. Er is daarnaast in de omgeving voldoende foerageergebied aanwezig. Er blijft met de planontwikkeling voldoende foerageergebied behouden. Negatieve effecten op foerageergebieden en vliegroutes voor vleermuizen zijn redelijkerwijze uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en nabij het plangebied enkele vogelsoorten waargenomen waaronder merel, houtduif en vink. Binnen het plangebied bieden de bomen en tuinbeplanting, inclusief de klimplanten op de overgroeide schuur, geschikte nestlocaties voor broedvogels. De rest van het deelgebied biedt echter geen geschikte locatie voor broedvogels om tot broeden te komen voor zover het opgaande beplanting betreft. Er zijn tijdens het veldbezoek geen nesten aangetroffen van broedvogels.

Waarnemingen van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten (waarvan ook het leefgebied/de functionele leefomgeving beschermd is) zoals huismus, gierzwaluw, steenuil en roek zijn bekend in en nabij het plangebied. Nestlocaties van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten waar rans-

uil, steenuil, buizerd of roek in kunnen broeden of nesten van gierzwaluw of huismus, zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen binnen het plangebied. Tevens zijn er tijdens het veldbezoek geen individuen of geluiden van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten waargenomen. Het is niet uitgesloten dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het foerageergebied van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten die ook in de (wijdere) omgeving tot broeden kunnen komen.

Effectenbeoordeling

De bomen en het overgrote deel van de tuinbeplanting en het grasveld blijven behouden. De begroeiing op de te slopen schuur wordt verwijderd. Door werkzaamheden in de directe omgeving van de bomen, tuinbeplanting en de begroeiing aan het te slopen schuurtje kan er verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Door werkzaamheden hier buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door voor aanvang van werkzaamheden te inspecteren op aanwezige bewoonde nesten, legsels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, wordt de kans op negatieve effecten voor vogels uitgesloten.

Met de planontwikkeling gaat mogelijk leefgebied verloren van huismus, gierzwaluw en enkele overige vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Dat oppervlak is van een te verwaarlozen grootte, en er blijft in de omgeving ruim voldoende (alternatief) leefgebied voorhanden. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn uitgesloten.

Vissen, amfibieën en reptielen

Uit het plangebied en/of omgeving (0-1 km) zijn waarnemingen bekend van alpenwatersalamander (tabel 2) en levendbarende hagedis (tabel 3). Binnen het plangebied is er geen oppervlaktewater aanwezig. De aanwezigheid van vissen en van voortplantingsplaatsen van amfibieën wordt op voorhand uitgesloten. Gezien het ontbreken van geschikte overwinteringsplaatsen en geschikt landhabitat is het voorkomen van alpenwatersalamander en levendbarende hagedis op voorhand uitgesloten. Binnen het plangebied is hooguit een zwervend exemplaar van een algemene soort te verwachten zoals bruine kikker of gewone pad (tabel 1 soorten).

Effectenbeoordeling

Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. In het kader van de algemene zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. In het kader van de algemene zorgplicht zijn geen specifieke maatregelen nodig.

Beschermde ongewervelde diersoorten

Er zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelde diersoorten. Het plangebied biedt geen geschikt biotoop voor beschermde ongewervelde diersoorten vanwege het ontbreken van geschikte waardplanten. Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn daarmee op voorhand uitgesloten.

Conclusie en aanbevelingen

- Diverse algemeen beschermde grondgebonden zoogdieren van tabel 1 (veldmuis, huisspitsmuis, etc.) kunnen van het plangebied gebruik maken. Voor de genoemde soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor geldt echter wel de algemene zorgplicht.
- Met het verdwijnen van een deel van de siertuin en het grasveld gaat mogelijk een klein deel van het leefgebied voor eekhoorn en das verloren. In de directe omgeving echter blijft ruim voldoende leefgebied voorhanden. Negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren zijn uitgesloten.
- Binnen het plangebied zijn enkele broedende vogels te verwachten in de aanwezige bomen, tuinbeplanting en in de begroeiing op de te slopen schuur. Er zijn tijdens het veldbezoek geen nesten aangetroffen. Door werkzaamheden in de directe omgeving van de bomen, tuinbeplanting en begroeiing op de te slopen schuur kan wel verstoring van broedende vogels plaatsvinden. Door werkzaamheden buiten de broedperiode (als broedseizoen kan de periode tussen half maart en half juli globaal worden aangehouden) uit te voeren dan wel te starten, wordt de kans op negatieve effecten geminimaliseerd. Indien op een locatie geen bewoonde nesten, broedende of nestelende vogels aanwezig zijn, mogen ook tijdens het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd. Door voor aanvang van werkzaamheden te inspecteren op aanwezige bewoonde nesten, legfels of nestjongen en, indien deze aanwezig zijn, de werkzaamheden uit te stellen tot nadat de jongen zijn uitgevlogen, wordt de kans op negatieve effecten voor vogels sterk verminderd.
- Er zijn geen nesten aangetroffen van vogels met jaarrond beschermde nesten. Het plangebied kan wel onderdeel uitmaken van het foerageergebied van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Met de planontwikkeling gaat mogelijk wat leefgebied verloren van huismus en enkele overige vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Dat oppervlak is te verwaarlozen, er blijft in de omgeving voldoende (alternatief) leefgebied voorhanden. Negatieve effecten voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn uitgesloten.
- Binnen het plangebied kan een zwervend exemplaar van een algemene amfibiesoort (tabel 1) niet worden uitgesloten. Voor soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt hiervoor de algemene zorgplicht.
- Binnen het plangebied zijn geen zwaarder beschermde soorten vaatplanten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels, vissen, reptielen, amfibieën en overige ongewervelden (zoals bijv. zeldzame dagvlinders en libellen) te verwachten. Negatieve effecten voor deze soortgroepen zijn op voorhand uitgesloten met inachtneming van de zorgplicht.
- In het kader van de algemene zorgplicht is het noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor aanwezige individuen. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen.